

Mobilitat demogràfica de la Conca de Barberà i Baixa Segarra via Reus (segle XVIII)

Roser Puig i Tàrrach

Tal com han estudiat els historiadors Jordi Andreu, Josep Morell, Agustí Segarra i Francesc Valls, Reus en el segle XVIII esdevingué la segona ciutat de Catalunya (el 1787 tenia 14.440 habitants) i el veritable motor econòmic de tot el Camp de Tarragona, en un entorn bàsicament agrari, especialitzat en la viticultura. A Reus es transformaven els productes agrícoles i es comercialitzaven a l'exterior via marítima (a través de Salou) a la vegada que es redistribuïen les matèries primeres arribades de les colònies o altres països (cuir, cotó, fusta i cercols per a bótes), es manufacturaven productes per al mercat interior (destaca la indústria de la pell i de la seda) a més de comercialitzar aliments com la pesca salada procedent de l'Atlàntic. La transformació del vi en aiguardent serà una de les indústries més importants i amb un alt valor afegit. La nostra intenció és determinar el grau d'influència atenent les relacions humanes, indicadores de les econòmiques. La nostra font bàsica han estat els llibres de matrimonis i el mètode el mostreig: és a dir, el buidatge selectiu d'uns anys determinats del mil set-cents. Com a complement hem cercat altres fonts de caràcter militar (allistaments de 1776 i 1795). A l'Arxiu de la Prioral de Reus hem procedit a buidar les dades dels conuencs casats a Reus entre 1728-1753, 1762-1771 i 1780-1786, en total 43 anys que suposen prop de tres quartes parts del període comprès entre el primer terç i el darrer quart del segle (1728-1786). Finalment hem cercat en els llibres d'òbits de l'hospital de pobres de Reus els conuencs morts entre el 1780-1788.

Reus pateix una sèrie de crisis demogràfiques amb alguns anys d'una elevada mortalitat, entre el 1720 i 1730, que continuen en les dècades posteriors (1738-1739, 1741, 1751, 1753-54, 1758, 1763, 1765, 1767); a partir dels primers anys del setanta la conjuntura és més favorable fins a la dècada dels vuitanta, si bé amb altres puntes de defuncions: 1774, 1784, 1793, 1797 i 1801-1802. Entre 1780 i 1800 els naixements augmenten en un 90 per cent, un dels factors que ho expliquen és la immigració¹. Els primers a estudiar el fenomen migratori foren Pere Anguera i Jordi Mèlich el 1979².

1. Jordi Andreu, *Població i vida quotidiana a Reus durant la crisi de l'antic règim (1700-1850)*. Reus 1986.

2. "Immigració i matrimonis a Reus entre 1700 i 1711. Notes per a una revisió de la història demogràfica", *Primer Col·loqui d'Història del Camp de Tarragona, Conca de Barberà i Priorat*. Tarragona, pp. 65-71.

A la vista dels censos i tal com Pierre Vilar i Josep Iglésies han demostrat, la Conca també participa en el creixement català. El 1787 el seu conjunt aplegava prop de vint mil persones, de les quals més de les tres quartes parts a la Cona estricta i la resta a la Baixa Segarra. A través del mètode de reconstrucció de famílies propugnat per Louis Henry, Valentí Gual ha comprovat l'augment de nombre de fills per matrimoni de la centúria divuitena així com de les taxes de fecunditat respecte al segle XVII³. Si hi afegim que es tracta d'un període de pau (sense guerres en el territori) i s'estén la superfície conreada, entendrem l'increment de l'esperança de vida.

Habitants:	1787	%
<i>Conca Estricta:</i>	<i>15.575</i>	<i>79</i>
<i>Baixa Segarra:</i>	<i>4.144</i>	<i>21</i>
Conjunt:	19.719	100

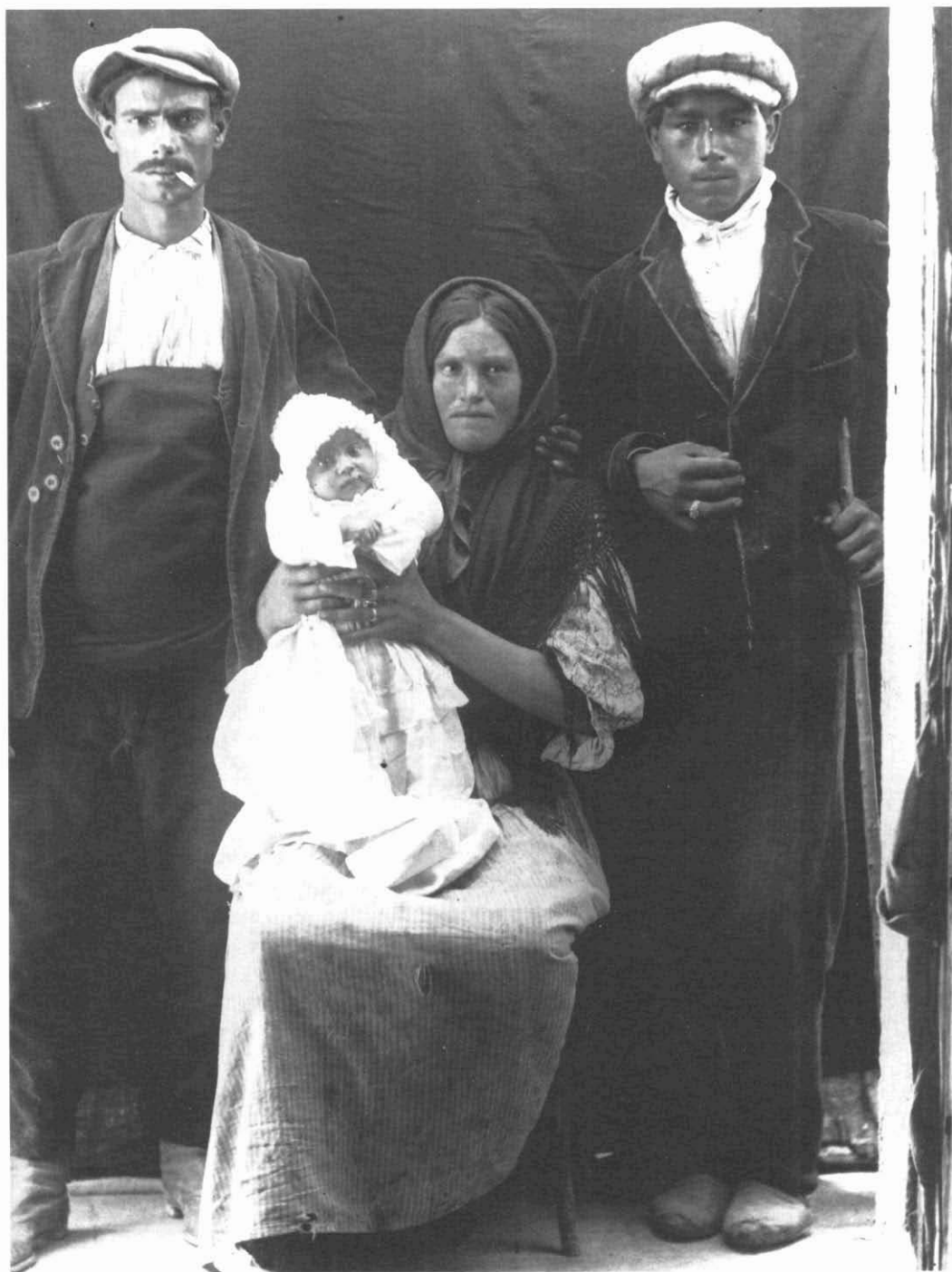
En els moviments migratoris interiors, la mateixa Conca és receptora i emissora a la vegada. L'existència de quatre nuclis amb prop o més de dos mil habitants (Montblanc, Sarral, l'Espluga i Santa Coloma, per aquest ordre) i un de més de mil, fa que generi activitat industrial i comercial. Aquests dos darrers sectors són els que poden tenir una major mobilitat en no estar lligats a la terra, de la mateixa manera que els jornalers, tot i que la majoria d'artesans acostumaven a posseir terra. En altres ocasions hem treballat en les migracions a Montblanc⁴, Valls⁵ i Reus⁶ la qual cosa ens podrà ajudar per establir comparacions. En números absoluts sobresurt Sarral amb 31 desplaçats, seguit de Montblanc amb 25; l'ordre de primacia és invers als resultats de l'anàlisi del padró de Reus de 1820. Respecte Santa Coloma, la influència de Valls segons les dades obtingudes a través del buidatge de casaments entre 1769-1784 és molt major que la de Reus o Montblanc, així assolix la màxima xifra amb 21 colomins per sobre nou sarralencs. El mercat de Reus tindrà més incidència sobre la Conca estricta que en la plataforma segarrenca. Les comunicacions a través de l'eix del Francolí i la diferent especialització agrícola (vinya-cereals) són factors determinants. Per sexes observem un equilibri a la Baixa Segarra i una major-

3. *La família moderna a la Conca de Barberà*. Tarragona 1993, pp. 251 i 272.

4. Josep M. Grau-Roser Puig, "Immigració al Montblanc setcentista (1774-1794)", *Aplec de Treballs* (Montblanc) 22 (2005), pp. 31-52. En aquest període comptabilitzàrem 232 immigrants procedents de fora de la Conca, la majoria dones. Quant a l'ocupació laboral dels homes nouvinguts, sols un 25 % es dedicaven a l'agricultura, més de la meitat eren artesans i la resta estaven el comerç i els serveis.

5. Josep M. Grau-Roser Puig, "Una mostra del flux migratori de la Baixa Segarra i la Conca de Barberà vers Valls (segle XVIII)", *Recull* (Santa Coloma de Queralt) 9 (2005), pp. 77-88. La base d'aquest article han estat els llibres sacramentals.

6. Josep M. Grau-Roser Puig, "Aportació de mà d'obra de la Conca de Barberà a la capital econòmica del Camp de Tarragona a l'inici de l'època contemporània", *Aplec de Treballs* (Montblanc) 23 (2005), pp. 97-122. En aquest cas la recerca s'ha basat en el padró municipal d'habitants de 1820. Remarquem que com a factor de distorsió hi ha la Guerra del Francès que provocà una migració forçada pels esdeveniments.

Família gitana a Santa Coloma, coneguts com "Els Totana"

Any i autor desconeguts. Fons Joan Balcells. (Arxiu ACBS, 178)

ria femenina a la Conca estricta. Si comparem els resultats amb els de Valls, la tendència de la Conca és oposada amb un component majoritari masculí. Si atenem els percentatges d'immigrants per miler d'habitants de la localitat d'origen, destaquen la Cirera, Rocafort, Belltall, Llorac i Savallà i Sarraí. Observem que Belltall també es troba ben situat pel que fa a comunicacions en ser pas obligat de l'Urgell i la Segarra cap a la Conca i Camp de Tarragona.

Origen geogràfic dels immigrants conques a Reus

	H	D	T	Hab. 1787	pm
Conca estricta	(40)	(59)	(99)	86,8 %	
L'Espluga de Francolí	7	8	15	2.134	7
Montblanc	11	14	25	3.101	8
Montbrió de la Marca	-	1	1	159	6,2
Pira	1	1	2	426	4,7
Rocafort Queralt	6	2	8	281	28,4
Sarraí	10	22	31	2.383	13
Solivella	1	1	2	795	2,5
Vallclara	-	1	1	295	3,4
Vilanova Prades	1	-	1	431	2,3
Vilaverd	2	2	4	793	5
Vimbodí	2	5	7	1.227	5,7
Baixa Segarra	(7)	(8)	(15)	13,1 %	
Aguiló	-	1	1	207	4,8
Belltall	-	2	2	94	21,3
La Cirera	2	1	3	29	103,4
Llorac	1	-	1	64	15,6
Santa Coloma de Queralt	3	1	4	1.892	2,1
Santa Perpètua de Gaià	-	1	1	121	8,2
Savallà del Comtat	1	-	1	89	11,2
Vallfogona de Riucorb	-	1	1	169	5,9
Total	47	57	114		

Abreviatures: H: homes, D: dones, T: total, pm: per mil

Oficis dels immigrants conquencs casats a Reus

En els allistaments militars que afecten sols als homes, la participació dels baixsegarrencs és escassa. Respecte l'ocupació laboral, la font principal únicament ens facilita informació dels homes casats, el pes de l'agricultura i ramaderia s'igualava al de l'artesanat i el sector serveis és mínim, però hem de remarcar la manca de persones dedicades al servei domèstic, generalment dones solteres. En el padró de 1820 n'hi ha 47 originàries de la Conca. Tampoc són abundants les notícies dels preveres (cèlibes). En el segle XVIII una de les sortides de molts joves era anar a la ciutat per col·locar-se com a aprenents, una mena de formació professional que podia acabar en l'obtenció d'un treball i arrelar-se a la ciutat. L'atracció de Reus l'hem confirmada en una recerca anterior on localitzàrem 23 aprenents nascuts a la Conca sobre un total de mil que oficialitzaren el contracte d'afermament davant notari en el darrer quart del mil set-cents⁷. De nou són les localitats més grans de la comarca les que expulsen més joves que es dedicaran a la menestralia. El primer lloc l'ocupa el ram del calçat, seguit pel tèxtil, la boteria, el metall i la construcció. Les lleves militars corroboren les estadístiques (veure apèndixs III i IV). La família, igual que en l'actualitat, juga un paper important en l'èxode. Només cal fixar-se en els germans, un 10 % dels immigrants conquencs ho són, xifra prou significativa. El parentiu és fonamental a l'hora de crear xarxes de solidaritat: de cerca de treball, de residència, de contactes, etc. Els resultats ens fan veure una societat dinàmica, en continu moviment, amb un flux constant d'informació entre el món rural i l'urbà: hom havia d'anar a vendre la collita, proveir-se de manufactures, d'aliments, etc. La Conca es trobava al bell mig de les comunicacions de l'interior al mar. Desconeixem encara el pes del transportistes (traginers) una ocupació no exclusiva, ja que complementaria les economies dels pagesos, a la vegada que rendibilitzaria les inversions en els animals de tir. L'especialització vitícola comportà un canvi econòmic, ja que el fruit de la collita s'havia de comercialitzar obligatòriament, a diferència dels cereals que es podien consumir en situacions de necessitat. La Conca no fou l'única comarca que alliberava excedent demogràfic cap a Reus. No oblidem les del mateix Camp de Tarragona, el Priorat, l'Urgell o les Terres de l'Ebre, la distància i les comunicacions, que com hem esmentat en d'altres ocasions, és un factor que marcarà la intensitat del flux. Si per l'artesanat els aprenentatges són l'inici de l'emigració del món rural, a l'urbà en l'àmbit de la pagesia la demanda de mà d'obra en època de collita a Reus (ex. verema) motivava desplaçaments temporals que afavorien els contactes personals. No oblidem tampoc el paper del parentiu i el ritme dels successius moviments migratoris. Els conquencs nouvinguts més arrelats a la ciutat de Reus exercien una tasca de solidaritat envers els seus convilatans i familiars arribats posteriorment cercant-los allotjament o treball.

Quant al treball femení, les dones participaven en algunes feines agrícoles tant de la vinya com de l'horta, arregar llenya a més de la indústria tèxtil i el servei domèstic.

7. Vegeu l'article "Els aprenents de la Conca de Barberà al Reus del segle XVIII (1773-1793)", *Recull* (Santa Coloma de Queralt) 2 (1994), pp. 189-197.

Distribució professional de conquencs immigrants a Reus

Sector primari (20)

- Agricultura Pagès: 19
- Ramaderia Pastor: 1

Sector secundari (21)

- Alimentació Semoler (o fideuer): 1
- Boteria Boter: 3
- Calçat Espardenyer: 2
- Sabater: 3
- Construcció Mestre de cases: 1
- Fuster: 1
- Espart Esparter: 1
- Metall Courer: 1
- Ferrer: 1
- Terrissa Oller: 1
- Tèxtil Calçoner: 1
- Perxer: 1
- Sombrerer: 1
- Teixidor de lli: 1
- Retorcedor de seda: 1
- Veler: 1
- Pell Blanquer: 1

Sector terciari (5)

- Comerç Marxant: 1
- Sanitat Cirurgià: 1
- Serveis Advocat: 1
- Escrivent: 1
- Músic: 1

No consta 1

Total 114 Homes: 48 Dones: 66

Batent a l'era.

Any i autor desconeguts. Fons Joan Balcells. (Arxiu ACBS, 403)

Distribució cronològica dels casaments dels immigrants conques a Reus (Númers absoluts)

L'any de casament evidentment no és l'any d'arribada a Reus dels immigrants conques. El prior, en la majoria de partides sacramentals, esmenta els nuvis com a habitants a Reus, i en ocasions també els pares. Són pocs els casos que esmenta l'any exacte de vinguda, dada que sí figura en els padrons municipals del segle XIX; el problema d'aquests és la distorsió de la Guerra del Francès. El mostreig constata que en la segona meitat del segle XVIII respecte a la primera hi ha un increment d'immigrants, i en el darrer quart una davallada. La qualitat de la font és una variable a tenir en compte, ja que en l'últim període el prevere acostumava a considerar a molts nuvis com a residents de Reus, sense especificar el lloc de naixement real. Amb tot, els cognoms delaten la seva forasteria, és a dir, que les xifres reals podrien ser superiors a les exposades. També ens hem trobat amb problemes amb la interpretació de les grafies d'alguns cognoms. El criteri d'inclusió dels noms ha estat generós quan els pares eren nats a la Conca. Davant el dubte del lloc de naixement, si era Reus o la població dels progenitors, els hem inclòs a la darrera davant la possibilitat que vinguessin de petits acompanyant la resta de família.

Total període 1728-1753: 61

Mitjana anual: 2,3

1728: 7	1736: 4	1744: 0
1729: 2	1737: 2	1745: 1
1730: 3	1738: 2	1746: 1
1731: 6	1739: 2	1747: 0
1732: 3	1740: 5	1748: 0
1733: 4	1741: 1	1749: 3
1734: 1	1742: 5	1750: 4
1735: 0	1743: 2	1751: 4

Total període 1762-1771: 39

Mitjana anual: 3,9

1762: 3	1766: 2	1770: 2
1763: 3	1767: 0	1771: 4
1764: 7	1768: 7	
1765: 3	1769: 8	

Total període 1780-1786: 14

Mitjana anual: 2

1780: 1	1782: 2	1784: 3
1781: 3	1783: 3	1785: 2

Total mostra: 114

La periodització de l'alliberament de mà d'obra des de la Conca respon també a altres elements com les crisis de subsistències i l'evolució dels preus agrícoles. A Reus són anys de grans mortalitats els 1763, 1764, 1767, 1774, 1784, 1793 i 1801-1802.

APÈNDIX I

Conquencs casats a Reus (1728/1785)

CONCA ESTRUCTA

L'Espluga de Francolí

- 1728 · Teresa Nuet Pàmies, filla de Francesc, pagès i Teresa, tots de l'Espluga, es casa amb Pau Ribes Puig, pagès natural d'Alcover i resident a Reus, també fill de pagesos.
- 1730 · Francesc Guivernet, fill de Josep i Esperança, tots pagesos, es casa amb Francesca Fort, filla d'un pagès de Reus.
- 1731 · Joan Brosset, sabater, fill de Domènec i Magdalena, tots de l'Espluga, la darrera era vídua en segones núpcies de Pere Blanc, sabater de Reus, es casa amb Magdalena Fortuny, de Creixell, vídua d'un moliner del Catllar, amb residència a Reus.
- 1733 · Maria Miquel Torredemer, filla de Maria, vídua en segones núpcies de Josep Civit, tots naturals de l'Espluga, es casa amb Joan Padrell, pagès de Vinyols.
 - Caterina Balcells Munter, filla de Baltasar i Serafina, pagesos espluguins, es casa amb Ramon Carbonell, vidu pagès de Reus.
 - Francesc Alsina, fuster, veí de Reus, fill dun altre Francesc, també fuster i Raimunda, tots naturals de l'Espluga, es casa amb Magdalena Vilanova, filla d'un ferrer de Reus.
- 1751 · Magdalena Soler Guinovart, filla de Miquel, pagès i Teresa, vídua de Joan Ases, es casa amb Gabriel Sugranyes, pagès de Castellvell del Camp.
 - Josep Cortada, marxant, fill de Francesc i Maria, es casa amb Josepa Castells Franquet, filla d'un pagès de Reus.
- 1763 · Joan Torrents Ferran, pagès espluguí resident a Reus, fill de Miquel i Teresa, es casa amb Francesca Llobet Marlés, de Reus.
- 1764 · Paula Altés Terés, filla de Joan, fuster espluguí resident a Reus i Teresa, es casa amb Pere Isern, sabater de Porrera, fill d'un teixidor de lli originari de les Borges del Camp.
- 1765 · Francesc Bonet Porta, boter, fill de Lluís, pagès i Maria, es casa amb la filla d'un teixidor de lli, natural del Vendrell i resident a Reus.
- 1768 · Josepa Duran Cabeça, filla de Joan, pagès i Caterina, tots de l'Espluga, es casa amb un ferrer natural de Pradip.
 - Gertrudis Altés Terés, filla de Joan, fuster i Teresa, cònjuges difunts de l'Espluga de F., es casa amb un matriculat de Reus.
 - Jaume Salvador Ferriol, pagès de l'Espluga, fill d'Anton, pagès i Paula, es casa amb Maria Barraquer, filla d'un pagès de Reus.
- 1769 · Teresa Galofré Ferriol, de l'Espluga, filla de Miquel i Magdalena, es casa amb Josep Alvarado González, argenter de la parròquia de San Ginés de Perocha, fill de Joan i Joana.

Montblanc

- 1728 · Francesca Miró, filla de Jaume, pagès i Serafina, ambdós difunts, es casa amb Josep Belltall, pagès de Vallmoll.
 - Josep Martí Jardí, cirurgià, fill de Bernat, també cirurgià de Montblanc i Hipòlita, es casa amb Teresa Peiri Pujol, filla d'un pagès de Torroja del Priorat. Els seus capítols matrimonials els redacta el notari montblanquí Salvador Alba.
- 1730 · Teresa Murtra Terés, filla de Marià, teixidor de lli (difunt) i Francesca, es casa amb Josep Borràs, pagès d'Almóster
- 1731 · Maria Aluges, vídua, filla de Joan-Pau, pagès de Montblanc i Teresa, es casa amb Joan Romero, vidu sabater i borsaguiner, veí de Reus fills d'un cirurgià de la Manxa.
 - Ramon Fuster Badia, sombreroer, veí de Reus, fill de Ramon, pagès, tots naturals de Montblanc, i de Maria. Es casa amb Teresa Martí, filla d'un sastre de Reus.
- 1732 · Maria Anna Tarragó, filla de Gaspar, sabater montblanquí, es casa amb Joan Gelambí, vidu pagès, nat a Vilabella i veí de Reus.
- 1736 · Ramon Sants Cogul, vidu pagès, fill de Ramon i Maria, de Montblanc, es casa amb una vídua d'un pagès de Reus.
- 1739 · Celdoni Serra, veler de Montblanc "en la vila de Reus de molts anys a esta part habitant" fill de Joan, corder nat a Cardona però veí de Montblanc i Maria Àngela Sagí. Es casa a Reus amb Teresa Marquès, filla d'un veler originari de Riudoms.
- 1740 · Joan Foguet Rial, esparter, fill de Joan, pagès i Maria es casa amb Maria Massequer, de Sarraí.
- 1742 · Antònia Sabater, filla de Francesc, negociant i Francesca, de Montblanc, es casa amb Manel Grases Ribes, doctor en drets de Reus.
 - Hipòlita Biscarri, filla de Pau, pagès i Maria, tots de Montblanc, es casa amb Joan Veneda de Sant Climent de Llobregat.
- 1750 · Antònia Recasens Oliver, filla de Joan, teixidor de lli, es casa amb Francesc Gelambí, sabater de Reus.
- 1762 · Paula Fuster Martí, filla de Ramon, sombreroer i Teresa, tots de Montblanc, es casa amb Josep Estivill, teixidor de lli de Reus.
- 1764 · Teresa Recasens, filla de Joan, teixidor de lli i Llorença, es casa amb Josep Vallverdú, espardenyer de Reus.
- 1768 · Jerònima Claveria Alba, de Reus, filla de Francesc, doctor en drets d'Alcover i Gertrudis Alba, de Montblanc.
 - Francesc Bonet Barrat, calçoner, fill de Josep, mestre de cases i Margarida, tots de Montblanc, es casa amb Maria Carrer, natural de la Pobla de Cérvoles, filla d'un pagès del Vilosell (les Garrigues).
 - Vicenta Grinyó Castellà, filla de Joan i Magdalena, de Montblanc, es casa amb Francesc Fàbregues, vidu pagès habitant a Cambrils (fill d'un pagès reusenc).
- 1769 · Jaume Torres Aixernau, ferrer, fill de Pau, porter reial, i Rosalia, de Montblanc, es casa amb Tecla Altisenc Magrinyà, filla de Josep, porter reial de Reus.
- 1771 · Ermenciana Fuster Hortal, de Montblanc, filla de Claudi, pintor i Teresa, es casa amb Joan Casanoves, fadrí mariner.

- Rosa Fuster Martí, de Montblanc, filla de Ramon i Teresa, es casa amb Josep Cabanyes Martí, pagès d'Anglesola, "de molts anys a esta part habitant" a Reus.
- 1780 · Josep Carreres Domènec, oller, fill de Josep, oller i Maria es casa amb Teresa Capdevila Veciana, filla de Jaume, pagès i Maria Anna, de Reus.
- 1781 · Josep Alba Ferrer, doctor en lleis fill de Salvador, notari i Josepa, es casa amb Francesca Milà Marc, filla de Pere, botiguer i Francesca, de Reus.
- 1783 · Josep Samsot, resident a Reus des del 1765, vidu de Francesca Català Ferrer, fill de Jeroni, blanquer i Teresa, es casa amb Rosa Fuster, vídua de Josep Cabanes, pagès de Reus.
- 1784 · Josep Morgades Canela, boter de Montblanc "de infantil edat en Reus habitant", fill d'Antoni i Maria, es casa amb Francesca Molner Salvat, filla de Rafael, pagès de Reus.
- 1785 · Rosa Morgades Canela, filla d'Antoni, pagès i Maria, tots de Montblanc, es casa amb Nicolau Grau, boter de Reus.

Montbrió de la Marca

En els llibres sacramentals el topònim apareix com a Montbrió de la Conca per diferenciar-lo de Montbrió del Camp.

- 1740 · Caterina Mateu, filla de Josep, de Montbrió M. mort a Reus es casa amb Josep Blanc, espardenyer d' Alcover.

Pira

- 1766 · Maria Amorós, filla de Josep, pagès i Jerònima, de Pira, es casa amb un pagès vidu de Reus.
- 1782 · Pau Amorós Capdevila, espardenyer, habitant a Reus des del 1763, fill de Pau, pagès i Maria, es casa amb Teresa Martí de Reus, filla de pares desconeguts.

Rocafort de Queralt

- 1729 · Pere Duc Llovera, mestre sabater, fill de Josep, pagès i Elisabet, es casa amb una vídua de Vilaverd.
- 1730 · Emmanuela Escuder (Escudero) Malla, d'ètnia gitana, filla de Miquel i Vicenta, natural de Rocafort de Q. i veïna de Cambrils, es casa amb Marc Batista Romero, "vago" nat a Torroella de Montgrí (l'Empordà) i resident a Cambrils.
- 1734 · Josep Duc Contijoc, fill d'Isidre, sabater resident a Rocafort i Magdalena. Es casa amb Rosa Magrinyà Pedret, filla d'un sabater de Reus.
- 1742 · Magdalena Vitxeto Bellver, filla de Josep, pagès i Magdalena, es casa amb Josep Corbella, ferrer de Cornudella del Montsant, fill també d'un ferrer.
- 1743 · Josep Carbonell Mateu, pagès fill de Jaume, pagès difunt i Brígida, tots de Rocafort, es casa amb Magdalena Sobirana, filla d'un negociant o tender reusenc.
- 1749 · Josep Carbonell Mateu, vidu pagès, fill de Jaume, pagès i Brígida, es casa amb Maria Ardèvol, filla d'un pagès de Reus.
- 1770 · Josep Vitxeto Bellver, perxer de Reus, fill de Josep, hostaler de Rocafort, mort

a Reus, i Magdalena, es casa amb Magdalena Juncosa Fargas, filla d'un mestre de minyons de Reus.

- Jacint Carnisser Cases, semoler de Valls, habitant a Reus, fill de Francesc, mestre de cases de Rocafort, mort a Reus, i Úrsula.

Sarral

- 1728 · Teresa Fonoll Potau, filla de Joan, sabater i Anna Maria, es casa amb Joan Baptista Segura, vidu moliner de Reus
- 1731 · Elisabet Padreny Feliu, filla de Josep i Caterina, de Sarral, es casa amb Josep de Barberà Estadella, donzell de Reus.
 - Anton Capdevila Tomàs, vidu pagès, fill de Tomàs i Maria, tots naturals de Sarral, el primer amb residència a Reus, es casa amb Brígida Macià, vídua de Joan Jurat, espardenyer de Reus, i filla de Jaume, del Vilosell (Les Garrigues).
- 1732 · Victòria Potau Pasqual, filla de Bernat, de Reus i Teresa, ambdós morts a Sarral, vídua de Joan Guàrdies, pagès de Sarral, mort a l'hospital de Barcelona, es casa amb Joan Pagueroles, vidu pagès de Reus.
- 1733 · Maria Pomerol Eloi, filla de Joan, sastre i Maria, tots de Sarral, es casa amb Joan Ripoll, vidu pagès de Porrera.
- 1736 · Elena Veciana Cantí, filla de Josep, teixidor de lli i Cecília, cònjuges difunts de Sarral, vídua de Josep Carbonell, pagès de la mateixa vila, es casa amb Feliu Rius, pagès de Vila-seca.
- 1737 · Maria Puig Miró, filla de Josep, pagès i Francesca, vídua de Joan Puigverd, botiguer de teles de Reus, es casa amb Francesc Canals, retorcedor de seda de Barcelona, també vidu.
 - Antoni Capdevila, vidu pagès, fill de Tomàs i Maria, es casa amb Serafina Huguet Vinader, filla de Joan, pagès i Esperança, tots de Sarral.
- 1738 · Joan Fonoll Potau, pagès, fill de Joan, sabater i Anna Maria, tots de Sarral, es casa amb Maria Julià Pàmies, filla d'un mestre de cases reusenc.
- 1739 · Maria Potau Vicent, filla de Jaume i Cecília, tots de de Sarral i habitants a Reus es casa amb Isidre Llaurador, pagès de Maspujols.
- 1740 · Maria Massequer Barberà, filla de Josep i Gertrudis, es casa amb Joan Foguet, esparter de Montblanc.
- 1742 · Francesca Carbonell Morell, filla de Josep, pagès i Maria, es casa amb Ramon Pei, espardenyer de Reus.
- 1743 · Jeroni Torner Ceba, escriptent, fill de Jeroni, pagès i Raimunda, es casa amb Francesca Ferrer, filla d'un espardenyer de Reus.
- 1745 · Josep Fuster Balcells, torcedor de seda, fill de Pere, pagès i Cecília, tots de Sarral, es casa amb Teresa Boixarons, filla d'un boter reusenc.
- 1749 · Cecília Pedreny Vidal, filla de Josep, pagès i de Cecília, es casa amb Mateu Sugranyes, pagès de Castellvell del Camp.
- 1750 · Joan Barbens Oliver, espardenyer, fill de Joan, pagès i Maria es casa amb Victòria Rius, filla de Feliu, pagès de Puig de l'Anell (Isona, Pallars Jussà).
- 1751 · Maria Bonet Moles, filla de Pere-Joan i Ventura, tots nats a Sarral i habitants a

Reus, es casa amb Esteve Querol, pagès de Campelles (El Ripollès).

- Francesca Elies Òdena, de Sarral, filla de Joan, saboner i Francesca, es casa amb Hipòlit Aleu, veler de Reus.
- 1762 · Marta Bonet Moles, filla d'Anton Joan, pagès i Bonaventura, tots de Sarral, es casa amb un corder de Reus, fill d'un espardeny de Reus.
- Maria Corts Botines, filla de Josep i M. Àngela, tots de Sarral, es casa amb Joan Soler Poy, pagès de Constantí, veí de Reus.
- 1764 · Maria Carbonell Badia, filla de Francesc, pagès i Magdalena, tots de Sarral, es casa amb Pau Roig, pagès de Constantí.
- 1765 · Maria Àngela Hugas (Huguet ?), filla de Carles, pagès de Sarral i Caterina Rodríguez (en el document *Ludigues*), de Vilallonga del Camp, es casa amb Joan Rossell, paraire de Reus.
- 1766 · Maria Company, filla de Pere, teixidor de lli i Maria, es casa amb Francesc Alomar, sabater de Tarragona.
- 1768 · Jeroni Martí Marca, pagès de Reus, fill de Jeroni, pagès de Sarral mort a Reus, i Llúcia. Es casa amb Francesca Montserrat, filla d'un pagès de Reus.
- 1769 · Paula Canela Panadès, de Sarral, filla de Jaume Joan, pagès i Paula, es casa amb Anton Plana, pagès de Reus.
- Magdalena Canela Panadès, de Sarral, germana de l'anterior, es casa amb Francesc Cort Martí, pagès de Reus, fill de Francesc i Maria.
- Serafina Miró Ribes, de Sarral, habitant a Reus de feia 20 anys, filla de Joan, pagès i Paula.
- Teresa Gori, de Sarral, filla de Joan i Teresa, es casa amb Agustí Bartola, daurador del Piemont, veí de Reus. Fa de testimoni el daurador, Nicolau Jarrusso, de Sicília (Regne de Nàpols) i Llorenç Buejeat, rellotger de Savoia, tots residents a Reus.
- 1771 · Pere Queralt Serra, fill de Josep, pagès de Sarral i Esperança, pagès vidu de Maria Muntanyola, es casa amb Marina Garcia, filla d'un pagès de Reus.
- Pere Company Serra, vidu teixidor de Sarral, "de molts anys habitant en Reus" fill de Pere, teixidor i Maria, es casa amb Francesca Dolcet Dominguet, filla d'un pagès de Farena.
- 1784 · Pau Romigosa Florensa, pagès, fill de Joan, pagès difunt i Anna, es casa amb Maria Vies Martí, filla d'Ignasi, pagès i Magdalena, tots de Sarral.

Solivella

- 1763 · Agustí Domingo Terés, pagès de Solivella, resident a Reus, fill de Josep, pagès i Jacinta, es casa amb la filla d'un pagès del Montmell (El Penedès).
- 1782 · Maria Boada Manyer, "de molts anys en Reus habitant", filla de Joan, pagès i Maria Àngela, es casa amb Ignasi Grau Montargull, pagès de Tarragona.

Vallclara

- 1769 · Francesca Baldric Josa, de Vallclara, filla d'Isidre, pagès i Elisabet, es casa amb Francesc Lluç, teixidor de lli de Reus.

Vilanova de Prades

- 1728 · Ramon Sants, vidu pagès, fill de Ramon i Maria (difunta) pagès, es casa amb la vídua d'un paraire de Reus.

Vilaverd

- 1729 · Francesca Òdena Oller, vídua d'Anton Cerdà, sabater de Reus i filla de Cristòfor, pagès (difunt) i Magdalena, de Vilaverd, es casa amb el sabater Pere Duc, de Rocafort de Q.
- 1740 · Martí Saperes Òdena, pagès, fill de Josep, pagès i Rosa, es casa amb Maria Guasc, de Torrelles de Foix (Penedès).
- 1750 · Francesc Oller Miró, boter, fill de Francesc, pagès i Paula, es casa amb Magdalena Blai, filla d'un pagès.
- 1783 · Raimunda Contijoc Alsina (en el document Artissa), filla de Josep, pagès i Josepa, es casa amb Pere Benages Pàmies, matriculat, vidu, fill d'un assaonador de Reus.

Vimbodí

- 1741 · Pere Gallardo, músic, fill de Pere i Teresa, es casa amb Antònia Torra, filla d'un pagès d'Úbeda (Andalusia).
- 1746 · Josep Cugat Foraster, mestre de cases, fill de Joan Baptista, teixidor de lli i Magdalena, es casa amb Magdalena Marsal Aimemí, filla d'un corder reusenc.
- 1749 · Antònia Pallicer Breda, filla de Carles, pagès i de Magdalena, es casa amb Jaume Cort, vidu pagès de Reus.
- 1763 · Maria Garcia Martorell, fill de Bonaventura, pagès i Maria. Es casa amb un matriculat de Reus.
- 1765 · Francesca Sumalla Dalmau, filla de Francesc, mestre de cases i Càndia, es casa amb Bonaventura Comes, aguller de Reus.
- 1781 · Ramona Martorell Torres, filla de Rafael, pagès i Teresa, es casa amb Vicenç Martí, pagès de Castellvell del Camp.
- 1785 · Maria Fort Xuflé, filla de Josep, pagès i de Maria, tots de Vimbodí, es casa amb Salvador Borrell, pagès de la Pobla de Mafumet.

BAIXA SEGARRA

Aguiló

- 1742 · Paula Mestres Costes, filla de Joan, pagès i Maria, es casa amb Tomàs Ametller, mestre de minyons de Puiginyós.

Belltall

- 1764 · Antònia Berenguer Rosselló, habitant a Reus, filla de Josep, pagès i Maria, tots de Belltall, es casa amb Joan Jurat, vidu espadenyer, de Reus.
- 1781 · Antònia Giner Soler, filla de Jacint, pagès i Serafina es casa amb Francesc Andreu Pujades, moliner del Milà.

- 1783 · Josepa Berenguer Rosselló, “de infantil edat en Reus habitant”, filla de Josep, pagès i Maria, de Belltall, es casa amb Pere Minguella, vidu boter de Guimerà (Urgell).

La Cirera

- 1750 · Ramon Aimeric Brulles, pastor fill d'altre Ramon també pastor i de Maria, es casa amb Maria Aribau, filla d'un pastor del Pla de Santa Maria.
- 1764 · Joan Aimeric, pagès de Cornudella del Montsant, fill de Damià, pagès de la Cirera, es casa amb Maria Sort, vídua d'un pagès de Prades i filla d'un pagès de Falset.
- 1769 · Maria Aimeric Garcella, filla de Lluís, pagès de la Cirera i Caterina, veïna del molí de la Boella (Constantí), es casa amb Carles Font Granja, pagès de Reus i habitant a Vila-seca, fill d'un moliner de Sant Sadurní d'Anoia (Penedès), mort a Constantí.

Llorac

- 1764 · Antoni Piquer Santacana, pagès i veí de Reus, fill de Josep, pagès i Rosa, tots de Llorac, es casa amb la filla d'un pagès de Torrebesses (Segrià).

Santa Coloma de Queralt

- 1728 · Rosa Llaurador Sans, filla de Jaume, sabater (difunt) i Tecla, es casa amb un pagès del Rourell.
- 1738 · Mateu Briansó Samsot, sabater d'Igualada habitant a Reus, fill de Mateu, sabater de Santa Coloma i Raimunda, veïns tots de Reus, es casa amb Antònia Aleu, filla d'un sabater de Reus.
- 1740 · Antoni Mestres Comte, pagès, fill de Joan i Maria, es casa amb Francesca Martí, vídua d'Anton Duran, paraire de Reus.
- 1764 · Carles Cornet Llombart, courer, habitant a Reus, fill de Jaume-Joan, pagès i Antònia, tots colomins, es casa amb la filla d'un pagès de Reus.

Santa Perpètua de Gaià

- 1731 · Rosa Armajac Llanes, filla de Magí i Maria, pagesos, es casa amb Ramon Dalmau, pagès de Vilabella, amb domicili a Reus. Els seus capítols matrimonials es signen davant un notari de Valls.

Savallà del Comtat

- 1736 · Ramon Frisan, vidu pagès, habitant a Reus, fill de Magí, pagès i Maria, de Savallà, es casa amb una vídua d'un pagès reusenc. Ella és nascuda a Falset.

Vallfogona de Riucorb

- 1728 · Marià Llobet Montserrat, blanquer, fill de Rafael, pagès i Bàrbara Montserrat (difunts) es casa amb la filla d'un blanquer de Reus. L'any 1737 enviuda i contrau segones núpcies amb una vídua d'un pagès reusenc.

Altres persones relacionades amb la comarca que apareixen en els llibres

- 1733 · Josepa Galofré Llorac, filla de Pere i Elisabet, pagesos de Montagut, habitants a l'Espluga de Francolí, es casa amb Josep Anguera Caixes, vidu fideuer, fill d'un assaonador, els dos darrers de Reus.
- 1742 · Aquest any resideix a Reus Antoni Abellà, prevere i beneficiat natural de l'Espluga de Francolí.
- 1746 · En aquesta data habita a Reus Domènec Biscarrues, prevere i beneficiat nascut a Montblanc.
- 1765 · Antoni Soler, pagès nat a Vallfogona de R. i habitant a Reus, fa de testimoni en el casament d'un veler de Reus.

L'any 1770 el vicari de Reus es deia Tomàs Pedreny; pel cognom sembla provenir de Sarraí.

Nota: Quan no s'especifica el contrari, els cònjuges tenen la seva residència a Reus.

Font:

Arxiu Parroquial de Sant Pere de Reus, llibres de matrimonis núms. 4 (1728-1765), 5 (1765-1778) i 6 (1779-1791).
Períodes de buidatge: 1728-1753, 1762-1771 i 1780-1786.

APÈNDIX II

Conquencs morts a l'hospital de Reus (1780-1788)

CONCA ESTRICTA (12 - 92,3 %)

Blancafórt

- 1785 · Magdalena Civit, de 12 anys, filla de Jaume, pagès de Blancafórt i Teresa Llaurador, de Rocafórt.

L'Espluga de Francolí

- 1787 · Agnès Térmens, filla de Gaspar i Jerònima, de l'Espluga, vídua de Joan Gavalrà, pagès.
- 1788 · Antònia Esteve Boldú, 50 anys, filla d'Andreu i Cecília, casada amb Llorenç Vellet, espadenyer de Reus.

Montblanc

- 1785 · Celdoni Fàbregues, claveter, 58 anys, casat amb Teresa Fuster, de Reus
- 1786 · Josepa Guillem, de 42 anys filla de Pere, pagès, casada amb Andreu Saumell, pagès de Vila-rodona.

Montbrió de la Marca

- 1784 · Magdalena Borràs, vídua de Segimon Pena, manescal.

Ollers

- 1787 · Raimunda Llagostera, de 74 anys, vídua de Josep, pagès.

Rocafort de Queralt

- 1782 · Tomàs Vidal, vidu pagès, fill de Tomàs i Caterina.

Saral

- Teresa Molons Vidal, de 88 anys de Riudoms vídua d'Antoni Gassull, de Saral.

Solivella

- 1780 · Pere Caballol, bracer de Solsona habitant a Solivella i casat amb Antònia Copons, també de Solivella, vídua en primeres núpcies de Jaume Masseguer.
- 1786 · Agustí Domingo, pagès de 50 anys, fill de Josep i Jacinta, casat amb Josepa Bellmunt, de Puiginyós.

Vimbodí

- 1787 · Mor Rafael Climent, matriculat d'Alcover, espòs de Francesca Martorell, de Vimbodí.

BAIXA SEGARRA (1 - 7,7 %)

Santa Perpètua de Gaià

- 1780 · Maria Prats, casada amb un sabater de Tarragona.

Total conjunt: 13

Font:
Llibre òbits Hospital de Reus 1739-1822.

APÈNDIX III

Homes originaris de la Conca de Barberà i Baixa Segarra alistats a Reus a causa del seu domicili (1776)

CONCA ETRICTA (9 -69,2 %-)

Montblanc

- Josep Bernat, fuster o paleta, 18 anys
- Josep Bonet, sabater, 20 a.
- Salvador Fàbregues, serraller, 19 a.
- Josep Morgades, boter, 22 a.
- Mateu Murtra, fuster o paleta, 18 a.

Pira

- Pau Amorós, espardenyer, 22 a.

Sarral

- Josep Elies, 20 a.
- Magí Sol, botiguer de teles, 17 a.

Vilanova Prades

- Pau Miró, ferrer, 20 a.

BAIXA SEGARRA (4 -30,8 %-)

Santa Coloma de Queralt

- Pau Dalmases, botiguer de teles ("*tendero de paños*"), 34 anys
- Josep-Anton Dalmases, botiguer de teles, 17 a.
- Esteve Gassol, serraller, 18 a.

Vallfogona Riucorb.

- Jaume Pons, cirurgià, 19 a.

Total homes: 13

Nota: La majoria dels joves eren aprenents.

Font:

Arxiu Comarcal Baix Camp (ACBC), Fons Municipal (FM) Reus, alistament militar 1776, sign. 1859.

APÈNDIX IV

Homes originaris de la Conca de Barberà i Baixa Segarra allistats a Reus a causa del seu domicili (1795)

CONCA ESTRICTA (14 -93,3 % -)

L'Espluga de Francolí

· Josep Roig, botiguer, 25 a.

La Guàrdia dels Prats

· Pere Francesc, veler, 30 a.

Montblanc

- Anton ? (a) Turba, esparter, 20 a.
- Joan Andreu, botiguer, 16 a.
- Francesc Castelló, botiguer, 28 a.
- Pau Domingo, veler, 16 a.
- Joan Escoter, hostaler, 32 a.
- Francesc Guàrdies, boter, 16 a.
- Anton Monner, apotecari, 16 a.

Montbrió de la Marca

- Francesc Aluja, peller, 17 a.
- Francesc Aluja, boter, 20 a.

Sarral

- Josep Ferrer, esparter, 18 a.

Vilanova Prades

- Joan Alsina, fuster, 19 a.

Vimbodí

- Bernat Capdevila, boter, 40 a.

BAIXA SEGARRA (1 -6,6 % -)

Vallfogona Riucorb

- Joan Roig, fuster, 21 a.

Total homes: 15

Font:
ACBC, FM Reus sign. 1851.